

БИЛТЕН

**број 1
29.01.2019.**

Тираж:300 примерака

Друштво за саветодавне и стручне послове у пољопривреди-Падинска Скела
Индустриско насеље бб, 11213 Падинска Скела, Београд
број:20727799
Телефон: 011 8871 175, 8871 550, Факс: 011 8871 125
делатности:7490

Т.Р.:245-81245-60

Матични

Шифра

ПИБ:107030293

САДРЖАЈ

Производња црног лука, мр Анка Качаревић	3
Обољења кравњих папака, Драгољуб Крајновић, дипл. инж.	5
Ђубрење, Златко Вамповац дипл. инж.	7
Статус пољопривредних газдинстава, Снежана Петровић, дипл. инж.	9
АГРОПОНУДЕ.....	12
СТИПС.....	13

Производња црног лука

Начин производње црног лука везан је за биолошка својства сорте, еколошке услове и традицију производње. У производњи црног лука разликујемо производњу луковица, младог лука и семена.

Производња луковица може бити директно из семена, из расада и арпађжика. Међутим производња из семена омогућава остварење већих приноса у односу на друге начине производње.

Црни лук мора да се гаји у плодореду. Не треба га гајити на истом месту 3-4 године, што представља превентиву ширења обољења и штетника. У плодореду долази на друго место после култура ђубрених стајњаком, као што су парадајз, паприка, купус. Најбољи предусеви су грашак, жита, соја.

Обрада земљишта почиње после скидања предусева, од које и зависи начин обраде земљишта. Јесење орање треба обавити рано у јесен, а пожељно је извршити и допунску обраду у јесен, да би у пролеће са што мање прохода имали припремљу површину за сетву. У пролеће, чим временски услови дозволе улазак у парцелу неопходно је извршити још једну припрему пред сетву црног лука. Основни задатак предсетвене припреме земљишта је стварање мрвичасте структуре земљишта у сетвеном слоју (10-15цм). Од квалитета ових операција у великој мери зависи уједначеност и брзина ницања усева.

Основно ђубрење црног лука обавити на основу агрохемијских анализа земљишта. Потребне црног лука за хранивима варирају у току вегетације. У почетку вегетације првих тридесет дана, лук усваја мале количине хранива. То је период ницања и образовања секундарног стабла. Веће потребе за хранивима наступају после 60 дана вегетације, када су бијке у фази формирана три листа. При производњи лука из семена за производњу 10 т/ха усваја 40кг N, 15 кг P₂O₅ и 60 кг/ха K₂O. Лук из ђубрива усваја готово 100% азот, а боље усваја нитратну форму у односу на амонијачну форму ђубрива. У условима наводњавања целисходније је ђубрити са предсетвеном припремом и у виду прихрањивања. Стартно се ђубри са половином азотног ђубрива и трећином фосфорног и калијумовог ђубрива, а исти однос се даје и приликом прве прихране (фаза 3листа). Ако је усев слаб, прву прихрану обавити само са азотним ђубривом. Друга прихрана следи између 60-90 дана вегетације, са НПК ђубривима.

Сетва се обавља у рано пролеће, чим временски услови то дозволе. Оквирно оптималан рок сетве за наше услове је између 1-15.ИИИ, а априлска сетва не остварује високе приносе. Време сетве у нашим агроколошким условима директо утиче на формирање приноса. Сетва се обавља на планирани склоп око 900.000 биљака по ха. Сетва треба да је плитка на 1,5-2цм. У нашим условима најчешћа је сетва у четворедне траке са широким редом. Размак између трака је 50-60цм, а између редова 20-25цм. Потребна количина семена је 6-7 кг/ха.

Сл.1.Сетва црног лука

Сл.2. Поље црног лука у систему за наводњавање

Нега усева састоји се у наводњавању, међуредној обради и заштити од болести, штеточина и корова. За остварење високих приноса у нашим условима јавља се дефицит од 170-200 мм воде, што треба обезбедити са 5-6 заливања. Битно је да не буде великих осцилација влажности земљишта. Норме заливања у почетним фазама раста су мале око 10мм, а затим се повећавају на 20мм. На око 20 дана пред зрење, наводњавање се прекида.

Међуредна обрада веома повољно делује на раст и развој, јер погодује активности кореновог система. У почетним фазама лук врло споро расте и изложен је конкуренцији брзорастућих корова, па већ пре ницања лука треба кренути са применом хербицида. Приступ сузбијању широколисних корова треба да се базира на вишекратним третманима минималним дозама на сваких неколико дана. Болести лука су свакако један од лимитирајућих фактора успешне производње. Најзначајније болести код црног лука су Пламењача лука (*Peronospora destructor*), Црна пегавост лука (*Alternaria porri*), Рђа

лука (*Ruscinia spp*), Трулеж главица и лисна пегавост лука (*Botrytis allii*, *B.squamosa*, *B. cinerea*).

Најзначајнији штетници на црном луку су лукова мува и трипсеви.

Сл.3. Повађен црни лук у тракама

Убирање црног лука започиње када је по правилу око 50% биљака полегло. У зависности од временских прилика сазрева крајем јула до половине августа. Прва операција у вађењу црног лука је тарупирање нацемне биљне масе. Након тога следи вађење црног лука на гредице, где стоји око 3-4 дана, ради сушења, након тога се скупља и складишти.

Лук се спрема у складишта, љуште се сувишне овојне љуске, калибрира и пакује у плетене полиетиленске вреће. Складишти се на температури 0-2 °Ц и РВ (релативна влажност ваздуха) 70-75%, тако се може чувати целу годину.

Приноси црног лука из семена крећу се у просеку од 40-65т/ха.

Мр Анка Качаревић

Обољења крављих папака

Само здрава, правилно храњена и добро негована музна крава може да се сваке године тели и даје , зависно од свог генетског потенцијала, максималне коичине квалитетног млека. Зато добар сточар- домаћин мора да посвети пуну пажњу здрављу својих крава. Свака болест музне краве , па чак и најуспешније излечена, проузрокује како директне и индиректне губитке. Стога је најекономичније предузети све зоотехничке мере при

исхрани и нези, као и спровести све превентивне мере здравствене заштите како би се спречило обољевање животиња.

Сточари-одгајивачи морају знаати да нехигијенски услови живота, неправилна нега крава музара прецизније речено неподесне, нечисте и запуштене стаје, неопрана вимена, нехигијенска мужа, нетимарење и необрезиваље папака, знатно утичу на здравље крава. Осим небројених чинилаца, на здравствено стање музних крава у многоме утиче и лоша и неправилна исхрана и неодговарајуће напајање. Сви ови фактори имају велики удео у настајању здравствених поремећаја, чиме се смањује, а самим тим поскупљује производња млека. Ако сточар обезбеди повољније, оптималне услове, смањује се могућност за појаву болести, тако да нема потребе за лечењем., коришћењем скупих лекова, а самим тим смањује се и произвона цена млека.

Међутим, ако и поред свих мера предострожности животиња ипак оболи, односно чим се примети да са здрављем није у реду, тренба одмах док још болест није узела маха, позвати ветеринара и под његовим надзором започети лечење. Сваку болест у почетку њеног настајања је много лакше, сигурније и јефтиније лечити и тако спречити њено ширење него кад њен ток поодмакне. Касно започето лечење је теже неекономичније и нажалост, често безуспешно. Благовремено започето лечење, под надзором ветеринара и уз непосредно и активно учешће сточара у виду доследног придржавања добијених упутстава, уз побољшану негу, правилну исхрану редовно давање лекова у прописаним дозама може допринети бржем оздрављењу животиња.

Редовна сарадња ветеринара и власника –сточара, као и њихово међусобно поверење, добра су основа за успешно лечење оболелих животиња. У оквиру сарадње ветеринара и сточара треба нагласити потребу да се сточар доследно придржава начина, доза и времена давања лекова које је ветеринар прописао. Измена дозе лека које је ветеринар прописао.измена дозе лека, коју би евентуално сточар вршио,давање у дужим временским размацима него што је прописано или скраћивање времена лечења, повремено изостављање давање лека, могу штетно да делују на успех лечења, односно на сав труд и утрошена средства могу да буду узалудна.

Откривање обољења

У циљу правовременог откривања поремећаја здравственог стања, у овом случају због обољења папака крава, неопходно је контролисање стања папака, које треба да буде саставни део савременог технолошког процеса производње млека. Благовремено уочене појаве неправилног става краве, који је најчешће први знак прерастања папака или патолошких промена на њима, треба да послужи као сигнал упозорења да се хитно позове ветеринар који ће после дате дијагнозе предузети дате мере. Иако је доза надлежност ветеринара, пожељно је да одгајивач-сточар у оквиру свог стручног усавршавања, односно подизања одгајивачко-зоотехничког нивоа, посвети пажњу у подизању ветеринарско-здравствене културе.

Узроци настајања обољења

Обољење папака крава проузроковано је пре свега дејством механичког оштећења, са периодичним периодом узрочника инфекције., најчешће бактерија.

Механички штетни утицаји могу настати приликом легања или устајања животиња, од оштрих бетонских ивица лежишта када крава често проклиза или задњим ногама

упадне у канал за изђубравање, као и код незгодног закорачења у везане ланце или наглог удара у јасле.

Продор штетних бактерија је врло чест код механичког оштећења која нису на време излечена. По обољење папака нарочито су штетне бактерије, такозване анаероби који живе без присуства кисеоника.

Врста обољења папака

Обољење папака можемо сврстати у следеће групе:

А) –Обољење коже доњег дела сегмента врха ноге (акроподијама);

Б) -Обољења рожине и крзна (коријума) папака;

В) – Обољење дубљих делова;

Г) – Тумори;

Д) – Повезаност неких обољења са патологијом папака;

Драгољуб Крајновић дипл. инж.

Ђубрење

Да би се биљка правилно развијала неопходно је да има приступ свим потребним хранљивим елементима (Јустус вон Либиг -1803 - 1873). Минерална теорија исхране биљка може се представити у неколико елемената.

Минералне материје у биљци су неопходни, а не случајани састојци.

Биљке за живот захтевају 16 елемената.

Биљне врсте захтевају различиту количину минералних материја.

Недостатак минералних материја у земљишту може се надокнадити ђубрењем.

Хумус није неопходан за живот биљака, али је веома значајан као извор хранљивих елемената.

Зависност приноса од садржаја минералних материја у земљишту изражен је "Либиговим законом минимума" према коме је висина приноса ограничена елементом у најмањој количини.

Ђубрење представља обавезну агротехничку меру у циљу постизања како високих приноса тако и рентабилности улагања и рада у пољопривредној производњи.

Модерно ђубрење пољопривредних усева, украсног биља, дрвећа, базира се на хемијском приступу исхране биљака, што значајно утиче на увећање пољопривредне производње уз бољи квалитет производа.

Додатни ефекат је повећање плодности земљишта што проузрокује високе и стабилне приносе, као и добијање биљака веће отпорности на болести и климатске стресове.

Додавањем и надокнађивањем природних извора хранљивих материја, врши се надокнада губитка и одношење хранљивих материја из земљишта.

Ћубрење директно утиче на плодност и структуру земљишта, регулише трајање вегетације и оптимални пораст вегетативне масе, појачава отпорност биљака према ниским температурама, болестима и штеточинама, доприноси бољој родности и квалитету. Због тога је редовно ѳубрење постала обавезна агротехничка мера.

Код избора врсте ѳубрива и начина примене, морају се уважити како пољопривредни тако и економски разлози, ради рационализације у биљној производњи.

Вишак ѳубрива као и недостатак хранљивих елемената може бити штетан за биљку. Негативни ефекти испољавају се и као: токсичност, недостатак других хранљивих материја, негативно дејство на продукцију биљних хормона.

Вишак азота проузрокује неповољан однос између вегетативних и генеративних органа, односно изражен вегетативни раст биљака са смањењем генеративног прираста и плодношења.

Прихрана преко листа односно исхрана биљака преко листа се користи као редовна, допунска агротехничка мера, пре свега зато што хранљиви елементи могу брже да доспеју до хлоропласта, где се обавља процес фотосинтезе, а и степен искоришћења хранљивих материја унетих на овај начин је изузетно висок.

Фолијарном исхраном избегава се антагонизам између појединих елемената, међусобно везивање јона у облике који нису приступачни биљкама, као и фиксација хранива у земљишту, и може се применити више пута у току вегетативног периода.

Фолијарна примена је неопходна у случају немогућности кореновог система да усвоји макро и микроелементе (оштећен корен, поремећен водо-ваздушни резим, услед болести или напада штеточина...) као и због недоступности слабо покретних или непокретних елемената (Ca, Fe, B).

Предности исхране преко листа је повећање приноса, побољшање квалитета, повећана отпорност биљака и висок степен искоришћења хранљивих материја.

Примену фолијарне исхране морамо посматрати као додатни вид исхране, а не као решење које ће заменити класично ѳубрење преко кореновог система. Ово је нарочито важно за олиго-елементе који се овим путем могу унети у малим концентрацијама.

Примена прехране преко лишћа зависи од бројних фактора који су везани за саму биљку (влажност површине листа, старост биљке, итд...), затим, за спољашњу средину (температура, режим влажности, итд...) као и, за раствор који се примењује (хемијска форма, pH, концентрација, итд....)

Правила којих се треба придржавати код примене фолијарне прихране су:

Превентивно или брзо кориговати (стварну или индуковану) нутритивну каренцу или дефицит.

Прехрану прилагодити што је боље могуће потребама биљке и одговорити на критичне фазе у гајењу.

Допунити прехрану преко корена и кориговати привремено лошу исхрану.

Обезбедити унос елемената на оним местима где је то потребно, то јест на нивоу места разене и прераде.

Помоћи да се преброде тешки периоди: хладноћа, стрес везан за хидролошку ситуацију, суша....

Ослободити се негативних фактора из земљишта (кречњачка земља, антагонизми...) или негативних фактора везаних за климу (ниске температуре, влажност, итд....)

Утврдити и дефинисати на оптималан начин елементе који ће бити додати, са најнижим ефикасним количинама уноса у земљу, без расипања и уз поштовање животне средине.

Искористити широке могућности и погодности које нуди фолијарна прехрана: лака примена, широк спектар физичке компатибилности.

Изабрати облике који су најбоље прилагођени, имајући на уму њихове појединачне способности продирања у биљку или миграције из биљке: хелатна једињења, соли, оксиде....

Деловати, осим на принос, и на параметре квалитета: боју, чврстину или могућност чувања воћа и поврћа, итд.

Пре свега урадити агрохемијске анализе земљишта и на основу тога одредити количине елемената којим наше земљиште располаже.

Златко Вамповац дипл. инж.

Статус пољопривредних газдинстава

Пољопривредно газдинство које је уписано у Регистар може да буде у активном или пасивном статусу

Пољопривредно газдинство води се у Регистру у активном статусу, осим ако се стекну услови за пасивни статус, и то:

- 1) ако се не изврши обнова регистрације у складу са правилником;
- 2) ако престане неки од услова за упис, односно обнову регистрације;
- 3) у случајевима неизвршавања преузетих обавеза када је то предвиђено посебним прописима којима се уређују мере за подстицање развоја пољопривредне производње (ако не отплати доспели краткорочни кредит или касни са отплатом рате дугорочног кредита најмање 90 дана, односно закупа за закупљено пољопривредно земљиште у

државној својини и не придржава се других уговорних обавеза по уговору о закупу, не врати вишак средстава добијених на основу подстицаја и др.);

4) ако се утврди да пољопривредно газдинство није уписало у Регистар све катастарске парцеле земљишта на којима обавља пољопривредну производњу, као и ако се утврди да је пољопривредно газдинство дало неистините податке у захтеву за упис, односно обнову регистрације или промену података у Регистру или у захтеву за коришћење подстицајних средстава, као и у приложеној документацији, а ти подаци имају утицаја на остваривање права на подстицаје;

5) у случају непридржавања прописа, и то:

(1) достављања нетачних података који се односе на остваривање права, после одобравања подстицаја, у поступку инспекцијске контроле, односно контроле подстицаја на лицу места,

(2) давања неистинитих података у поступку давања пољопривредног земљишта у државној својини у закуп, односно на коришћење, а ти подаци имају утицаја на остваривање права,

(3) непридржавања уговорних обавеза по уговорима са Министарством,

(4) фалсификовања доказа који су у вези са предметом подстицаја,

(5) отуђења предмета подстицаја пре рока, супротно пропису за доделу подстицаја,

(6) нечувања документације у прописаном року, у складу са посебним прописима,

(7) остваривања права на подстицаје за друга лица,

(8) подношења захтева за остваривање права на подстицаје за исту сврху по више прописа у току календарске године,

(9) онемогућавања инспекцијске контроле, односно контроле подстицаја на лицу места,

(10) коришћења пољопривредног земљишта у државној својини без правног основа,

(11) ометања поседа пољопривредног земљишта у државној својини,

(12) ометања поступка јавног надметања приликом давања пољопривредног земљишта у државној својини у закуп,

(13) давања закупљеног пољопривредног земљишта у државној својини у подзакуп, односно привремено коришћење,

(14) вршења инвестиционих радова на пољопривредном земљишту у државној својини или мењања начина његовог коришћења без сагласности Министарства, осим у случају подизања инфраструктуре на пољопривредном земљишту у државној својини пре ступања на снагу посебног прописа који уређује поступак давања у закуп, односно на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини,

(15) спаљивања органских остатака после жетве усева,

(16) причињавање пољске штете на усевима, садницама, као и свако друго оштећење на пољопривредном земљишту,

(17) коришћења биолошки неразградиве фолије на обрадивом пољопривредном земљишту, (18) подизања вештачких ливада и пашњака на обрадивом пољопривредном земљишту четврте и пете катастарске класе, односно подизања шума на обрадивом пољопривредном земљишту без претходно прибављене сагласности Министарства,

(19) мењања намене и другог облика располагања на земљишту које је пренето селима на коришћење, изузев изградње рибњака,

(20) неуспостављања плодореда и невођења књиге поља приликом коришћења пољопривредног земљишта у државној својини на основу уговора о закупу, односно коришћењу пољопривредног земљишта у државној својини,

(21) који се односе на производњу и промет вина, ракије и других алкохолних пића и пива,

(22) који се односе на производњу и промет етанола,

(23) који се односе на безбедност хране, здравље биља, биљних производа и прописаних објеката, које се складишти, сеје, сади, производи, дорађује, прерађује и ставља у промет,

(24) започињања употребе генетички модификованих организама и производа од генетички модификованих организама у затвореним системима, намерно увођење у животну средину, стављање у промет или гајење у комерцијалне сврхе без одобрења Министарства,

(25) неуништавања отпада који садржи, састоји се или је добијен од генетички модификованих организама, као и отпада који је настао употребом генетички модификованих организама уз присуство овлашћеног лица тако да генетички модификовани организам више не буде способан за размножавање и пренос генетичког материјала на друге врсте;

б) ако се утврди да наследник носиоца породичног пољопривредног газдинства, члан породичног пољопривредног газдинства или наследник члана породичног пољопривредног газдинства, који је из првог наследног реда и члан је његовог домаћинства, предузима радње из тачке 5) овог става. Ако се утврди да су се стекли услови за одређивање пасивног статуса пољопривредног газдинства из става 2. тач. 4) и 5) овог члана, пасивни статус се одређује том пољопривредном газдинству и пољопривредном газдинству које је са њим правно повезано.

Ако је пољопривредно газдинство у пасивном статусу не може да остварује мере за подстицање развоја пољопривредне производње, на које би имало право према посебним прописима, нити земљишни фонд може да буде предмет уписа другог пољопривредног газдинства. Поднети захтев пољопривредног газдинства у пасивном статусу за коришћење подстицаја се одбацује без разматрања.

Снежана Петровић дипл. инж.

БЕРЗА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА НА ИНТЕРНЕТУ

Министарство пољопривреде и заштите животне средине је пре две године покренуло сајт www.agroponuda.com HYPERLINK "http://www.agroponuda.com/" са циљем да се пољопривредним произвођачима пружи могућност да лакше и брже продају своје пољопривредне производе путем интернета. Агропонуда је берза пољопривредних производа и спроводи се у циљу промовисања малих пољопривредних газдинстава која функционишу као породична газдинства. Подаци о понуђачима пољопривредних производа постављају се бесплатно на портал www.agroponuda.com. На тај начин се ствара база тржишних података расположивих пољопривредних производа и ствара се подршка њиховом пласману на подручју читаве Републике Србије. Сви пољопривредни произвођачи који су заинтересовани за овакав начин продаје пољопривредних производа, могу се обратити саветодавцима Пољопривредне стучне и саветодавне службе “Падинска Скела” ради постављања података на сајт.

Потребни подаци су: Име и презиме, адреса, број пољопривредног газдинства, врста и количина производа и контакт телефон.

ОБЈАВЉЕНЕ ПОНУДЕ ОД СТРАНЕ ПССС ПАДИНСКА СКЕЛА У ПРЕТХОДНОМ ПЕРИОДУ

28.12.2018. ДО 29.01.2019. ГОДИНЕ

У горе наведеном периоду није било објављених агропонуда.

КАТЕГОРИЈА	БРОЈ ОБЈАВЉЕНИХ ПОНУДА	РЕАЛИЗОВАНО
ВОЋЕ	0	0
ЖИВА СТОКА	0	0
ПОВРЋЕ	0	0
РАТАРСКИ УСЕВИ	0	0

Преглед цена (РСД) са зелене, кванташке и сточне пијаце у Београду за период
21.01.2019.- 27.01.2019. године

Поврће			Воће			Пијачна цена стоке	
Производ	Кванта ш	Зелен а	Производ	Кванта ш	Зелен а	Производ	Жива вага
	Дин/кг	Дин/к г		Дин/кг	Дин/к г		Дин/к г
Блитва	27.00	40.00	Банана	100.00	150.00	Товљеници (80-120 кг)	143.00
Брокола	-	350.00	Ананас	150.00	200.00	Бикови(≥500 кг, ХФ раса)	240.00
Крастава ц салатар	190.00	250.00	Смоква (сува)	-	600.00	Бикови(≥500 кг, СМ раса)	260.00
Кромпир бели	55.00	100.00	Грејпфру т	100.00	150.00	Сточна храна	
Купус	50.00	80.00	Крушка	100.00	150.00		
Лук црни	70.00	120.00	Лешник (очишћен)	700.00	1000.00	Луцерка сено у балама(цена/к г)	18.00
Паприка шиља	220.00	250.00	Нар (све сорте)	160.00	250.00	Кукуруз,цак 50 кг, округе, фино сушен	20.00
Парадајз	190.00	200.00	Лимун	100.00	150.00	Пшеница (цак 50 кг)	22.00
Тиквице	200.00	250.00	Орах (очишћен)	750.00	1000.00	Сточни јечам (цак 50 кг)	22.00
Зелена салата	40.00	70.00	Поморан ца	80.00	150.00	Сточно брашно (цак 33 кг)	17.00